

Amsterdam, Haarlemmerliede en Spaarnwoude en de metropoolregio Amsterdam.

Voorlopig position paper

Gemeente Amsterdam

Vastgesteld in de collegevergadering van 9 februari 2016.

Inleiding.

In juni 2015 besloot de gemeenteraad van Haarlemmerliede en Spaarnwoude om aan te sturen op een fusie. De opgaven waarmee de gemeente te maken krijgt, kunnen niet meer vanuit een zelfstandige positie worden opgelost.

Haarlemmerliede en Spaarnwoude bereidt nu besluitvorming voor over de vorm van de beoogde gemeentelijke herindeling. Daarom heeft Haarlemmerliede en Spaarnwoude aan zes mogelijke fusiepartners gevraagd een 'position paper' op te stellen. De gemeente wil aan de hand van de 'position papers' komen tot een gemotiveerde keuze voor de meest passende fusiepartner of – partners. Met deze partners zullen verdere verdiepende gesprekken plaatsvinden.

Ook aan Amsterdam is gevraagd aan deze procedure mee te werken. Het college van Amsterdam is daar graag toe bereid.

Haarlemmerliede en Spaarnwoude heeft een bijzondere plaats in de metropoolregio Amsterdam. De gemeente kent enkele kleine woonkernen en een aantrekkelijk groen landschap, ingeklemd tussen de steden Amsterdam en Haarlem en de grootschalige infrastructuur van Schiphol en de zeehaven. De gemeente wordt bovendien doorsneden door snelwegen en een spoorlijn. Het kleinschalige en lokale komen hier samen met het grootschalige en internationale.

Het karakter en de ligging van de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude brengt met zich mee dat de herindeling moet worden beoordeeld vanuit de strategische invalshoek – de internationale concurrentiepositie van de regio - en tegelijkertijd het lokale belang – de bewoners recht moet doen. De aantrekkelijkheid van het gebied voor bewoners, bezoekers en bedrijven is het verbindende element. Er liggen dan ook kansen om die aantrekkingskracht verder te ontwikkelen. Ruimteclaims van belastende functies in de omgeving zoals de haven en de luchthaven en de weginfrastructuur vormen echter de beperking.

Amsterdam neemt als hoofdstad, kerngemeente van de metropoolregio en buurgemeente graag medeverantwoordelijkheid voor het goede verloop van de door Haarlemmerliede en Spaarnwoude geagendeerde herindeling.

Ons college heeft nog geen standpunt ingenomen over de vraag of Amsterdam daadwerkelijk partner in de herindeling zou moeten zijn. Dit 'position paper' is daarom voorlopig en moet met dien verstande worden gelezen. Het is een beknopte inventarisatie van bestaande beleidsopvattingen en informatie over de huidige dienstverlening en voorzieningen van de gemeente Amsterdam, voor zover relevant voor Haarlemmerliede en Spaarnwoude. Daarbij is uitgegaan van de specifieke elementen die de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude graag behandeld wil zien, de 10 kernwaarden.

Wie de gemeenten Amsterdam en Haarlemmerliede en Spaarnwoude naast elkaar beschouwt, kan niet om de ongelijkheid in omvang heen. Een van de gevolgen van dat verschil is dat in Amsterdam het verkeer tussen gemeentelijke organisatie en bewoners en buurten beduidend meer gelaagdheid kent dan in Haarlemmerliede en Spaarnwoude. Voor bewoners is dit uiteraard niet zonder belang. Amsterdam werkt sinds 2014 met bestuurscommissies die in de plaats zijn gekomen van de stadsdeelraden. Het leveren van lokaal maatwerk binnen het stadsbrede beleid is de kerntaak van deze bestuurscommissies. Het instrument dat daarbij wordt ingezet is de cyclus van gebiedsanalyses, gebiedsagenda's en gebiedsplannen. In dit document wordt daar op een aantal plaatsen aan gerefereerd, met name daar waar het gaat om zaken in de nabije omgeving van de burger.

Kernwaarden Haarlemmerliede en Spaarnwoude en de positie van Amsterdam.

1. De groene bestemming van de Groene Buffer en de natuurwaarden blijven behouden.

Het groene gebied rond Haarlemmerliede en Spaarnwoude fungeert als centraal metropolaan parklandschap in de sterk verstedelijkte regio. Het kenmerkt zich door natuurwaarden, recreatiemogelijkheden en agrarisch gebruik. De natuurwaarden leveren, naast de ecologische betekenis, een meerwaarde voor de beleving en uitstraling van het gebied. Het is een in- en extensief recreatief uitloopgebied voor de inwoners van de gemeente, van de regio en elders uit het land. Om de beleving en het beheer van het groen te versterken is een groenstructuurplan vastgesteld. Door uitvoering te geven aan dit plan worden de groenstructuren onderhouden en de herkenbaarheid ervan versterkt. Op deze wijze spant het bestuur van Haarlemmerliede en Spaarnwoude zich actief in om de groene bestemming van de Groene Buffer en de natuurwaarden te behouden. Er wordt veel belang aan gehecht dat hier ook in de toekomst actief uitvoering aan wordt gegeven. Eventuele uitbreiding van Haven Amsterdam in de Houtrakpolder is geen optie.

Positie Amsterdam

Het open, groene historisch culturele landschap van Spaarnwoude heeft voor Amsterdam een essentiële en strategische betekenis. De Amsterdamse bevolking groeit binnen de rode contouren nog gestaag door en het open houden van dit landschap aan de Amsterdamse westgrens is cruciaal voor het behoud van de stedelijke kwaliteit. Momenteel is het gebruik van dit groene landschap stabiel, maar de waardering voor dit recreatiegebied is voor een regionaal functionerend gebied aan de lage kant (*Recreatie in de metropoolregio Amsterdam, 2015*). De kosten voor beheer en onderhoud zijn niet in evenwicht met de inkomsten. Er wordt in het traject *Toekomst Spaarnwoude* hard aan getrokken om dit op orde te krijgen. De laatste berichten zijn dat dit niet gaat lukken. De reserve teert in, tekorten dreigen in de toekomst. Amsterdam wil dat een groter deel van de middelen uit de exploitatie van het landschap komt maar streeft daarbij wel openbaarheid na. Tijdelijke exploitatie heeft de voorkeur boven permanente exploitatie (zoals uitgifte van de grond aan vakantiehuisjes). De strategische betekenis van Spaarnwoude is groot en gaat verloren bij permanente uitgifte van de grond in overheidsbezit.

Het gebied rijpt en de verwachting is dat het groene open gebied hard nodig is en blijft. Een belangrijk punt voor Amsterdam is de lange-termijn borging van de zeggenschap. Duidelijke afspraken met Staatsbosbeheer hierover zijn nodig.

Spaarnwoude huisvest in het westelijk deel een van de laatste populaties van de Nederlandse weidevogels, en de oeverlanden van de mooie Nel zijn ecologisch van waarde. Samen met de provincie moet verantwoordelijkheid worden genomen voor de weidevogels en andere ecologische waarden.

De Visie Noordzeekanaalgebied voorziet in een reservering voor eventuele uitbreiding van de Amsterdamse haven in het noordelijk deel van de Houtrakpolder.

Amsterdam en Haarlemmerliede en Spaarnwoude onderschrijven deze visie maar het gemeentebestuur van Haarlemmerliede en Spaarnwoude heeft juist voor dit onderdeel een uitzondering gemaakt en stemt hier dus niet in met de reservering..

Amsterdam vindt het van belang dat er langs het Noordzeekanaalgebied een balans is tussen wonen, werken en recreëren. Uitbreiding van het areaal voor havenbedrijvigheid komt pas in discussie is na verregaande intensivering van het gebruik van het huidige areaal. Amsterdam wil daarom vasthouden aan de reservering zoals vastgelegd in de Visie Noordzeekanaalgebied.

2. Kernwaarde: Door recreatieve activiteiten in het groene landschap te bevorderen blijft de belevingswaarde van het buitengebied groot.

Recreatie is in allerlei vormen in het buitengebied Haarlemmerliede en Spaarnwoude. Intensieve recreatie is vooral te vinden aan de randen van het groene gebied, waar directe ontsluiting van het autoverkeer plaatsvindt en parkeervoorzieningen aanwezig zijn. De mate van intensiviteit van recreatieve functies wordt, verder het gebied in, afgepeld tot extensieve vormen zoals wandelen, fietsen en het benutten van het groen als 'kijkgroen'. Watergangen worden dagelijks benut voor zowel de beleving als het gebruik: door het creëren van doorgaande routes over het water is een interessant netwerk ontstaan voor recreatief watergebruik. De aanwezige forten van de Stelling van Amsterdam dragen bij aan de beleving van de zone langs het water. Ook voor de toekomst wordt veel belang gehecht aan deze recreatieve waarden.

Positie Amsterdam:

Amsterdam onderschrijft deze kernwaarde. Zie hiervoor onder 1.

3. De leefbaarheid in de dorpen en in het buitengebied blijft behouden door een aantrekkelijk, veilig en gezond leefklimaat voor inwoners, werkenden en bezoekers te stimuleren.

Het bestuur en de inwoners van Haarlemmerliede en Spaarnwoude maken zich sterk voor een beperking van de overlast door onder meer de nabijgelegen luchthaven Schiphol, de Amsterdamse haven, de rijkswegen A9 en A200, de spoorverbinding Haarlem – Amsterdam en verschillende tracés van kabels en leidingen. Ook het behoud van voorzieningen wordt bevorderd. Om de leefbaarheid op peil te houden is verder van belang om nieuwe woningen te realiseren voor de eigen bevolking. Het gaat dan met name om woningen voor ouderen en voor jongeren. Daarbij wordt bestaande ruimte binnen de bebouwde kom zo goed mogelijk benut. Deze inbreiding mag niet ten koste gaan van het dorpse karakter. Om de leefbaarheid te bevorderen onderhoudt de gemeente ook binnen de dorpen aantrekkelijke groenstructuren. Behoud van de leefbaarheid is ook voor de toekomst een belangrijk thema.

Positie Amsterdam

Amsterdam onderschrijft het belang van beperking van overlast voor bewoners, al zal de nabijheid van de belastende functies blijven.

Een aantal initiatieven moet hier worden genoemd:

- De afwaardering van de N200, waar Amsterdam-West en Halfweg beide profijt van hebben.
- Het streven van Amsterdam om in samenwerking met de regio te komen tot afspraken met de luchtvaartsector en het rijk over een acceptabel en werkzaam regime voor wonen en vliegen.
- De samenwerkingsagenda van de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude, de gemeente Amsterdam en Havenbedrijf Amsterdam.

N200

Amsterdam is in overleg met de rijksoverheid over het afwaarderen van de N200 ten hoogte van Sloterdijk. In het afsprakenkader MIRT Sloterdijk (okt 2015) is Amsterdam met het rijk overeengekomen de autoweg N200 tussen kruispunt Seineweg en Admiraal de Ruyterweg om te vormen van autoweg (2x2 rijbanen, 70 km/u) tot stedelijke weg (2x2 rijbanen, rijsnelheid maximaal 50 km/uur, toepassen van stil asfalt) en daarmee de geluidsbelasting voor woonlocaties langs de N200 en rondom station Sloterdijk te verlagen. Dit zal worden meegenomen in het project Groot-onderhoud N200 (2017-2018).

Amsterdam kan Haarlemmerliede helpen met het formuleren van ontwerpvoorstellen voor de inpassing van de N200 door Halfweg, inclusief de vormgeving van de te vernieuwen bruggen over het boezemwater in Halfweg en een gedegen inpassing van de nieuwe snelfietsroute tussen Amsterdam en Haarlem.

Het zware verkeer dat nu van de N200 gebruik maakt, zou beter bewust kunnen worden gemaakt van het feit dat het via een dorp, het stedelijke gebied inrijdt. De opening van de Westrandweg sinds 2012 (A5) biedt mogelijkheden om het vrachtverkeer met bestemming Westpoort, Food Center, etc. om te leiden. De samenwerking met Rijkswaterstaat aan de N200, biedt wellicht openingen om dit bespreekbaar te maken. Ook in de toekomstige communicatie over de route naar het outlet center Sugar City moet deze mogelijkheid

uitgangspunt zijn (bereikbaarheid vanaf de zijde van de A9). Het knijpen van het verkeersaanbod door Halfweg dient een groot gezamenlijk belang tussen Amsterdam (i.r.t. Sloterdijk) en Haarlemmerliede.

Osdorperweg

Het sluipverkeer op de Osdorperweg (van Osdorp via Halfweg naar de N200 en vice versa) is in Amsterdam al een tijd in onderzoek, en in het kader van de ontsluiting van de Tuinen van West zijn er oplossingen in beeld. Beide gemeenten hebben ook hier een gedeeld belang.

Wonen en Vliegen

Haarlemmerliede-Spaarnwoude ligt onder meerdere beperkingen/contouren van Schiphol, vastgelegd in het Luchthavenindingsbesluit (LIB). Amsterdam is nadrukkelijk betrokken in de discussie rondom deze contouren en het onderliggende (ruimtelijke) regime. Aangezien het ministerie momenteel bezig is het LIB te actualiseren, kan Amsterdam de belangen van Haarlemmerliede goed meenemen in deze discussie.

Samenwerkingsagenda Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Amsterdam en Havenbedrijf Amsterdam

De 12 afspraken die zijn vastgelegd in de samenwerkingsagenda hebben stuk voor stuk te maken met het vergroten van de leefbaarheid. Het gaat onder meer om het handhaven van de groene zone (op Amsterdams grondgebied) rond Halfweg-Noord, het verminderen van de overlast van sluipverkeer op de Wethouder Van Essenweg en optimale inpassing en inrichting van het groengebied, zoals het behouden en openhouden van veenweiden.

Voor Westpoort geldt dat de bedrijven opereren binnen de wettelijke normen voor geluid-, lucht en geur. Geur, luchtkwaliteit en geluidhinder zijn in de loop der tijd door technische innovaties substantieel teruggedrongen. Door omwonenden wordt desalniettemin overlast ervaren, vooral in de omringende landelijke woonmilieus, waar weinig stedelijke reuring is: Haarlemmerliede en Spaarnwoude en Westzaan. Op basis van de Visie NZKG en de Samenwerkingsagenda HbA, Amsterdam en Haarlemmerliede-Spaarnwoude is afgesproken in een vroeg stadium het gesprek aan te gaan over ontwikkelingen. Verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving wordt onder meer gerealiseerd door de dialoog met gemeenten, bedrijfsleven, milieu- en natuurorganisaties en bewoners. Analoog aan de milieudialoog IJmond, wordt gestart met een milieudialoog Westpoort. Het eerste verkennende gesprek met de provincie, Amsterdam en het havenbedrijf is daartoe gevoerd. De Milieudialoog kan daarom ook nadrukkelijk een platform zijn voor de bedrijven om aan hun imago te werken wat dit betreft en inzicht te geven. De insteek is wel een pragmatische benadering: begrip, inzicht en ideeën en makkelijk toepasbare maatregelen die direct mitigeren/compenseren. Zo is geluidhinder van nachtelijke 'piepjes' al uitgeschakeld door alle voertuigen van een ander waarschuwingssysteem te voorzien. Het havenbedrijf is zeer actief in het stimuleren van deze oplossingsmogelijkheden.

4. De bestaande gemeenschapszin en het gemeenschapsgevoel in de dorpen wordt actief bevorderd.

Gemeenschapszin is iets van de inwoners zelf. Dit komt onder meer tot uitdrukking in het rijke verenigingsleven. De gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude stimuleert dit wel met subsidies voor bijvoorbeeld sportverenigingen en culturele instellingen zoals bibliotheekwerk en muziekgezelschappen. Ook het in stand houden van voorzieningen zoals dorpshuizen en scholen draagt bij aan het bevorderen van gemeenschapszin. Voor de toekomst is van groot belang dat de gemeenschapszin in de dorpen behouden blijft. Dat kan bijvoorbeeld met een actief dorpen- of kernenbeleid.

Positie Amsterdam:

Amsterdam waardeert het initiatief en de sociale verbondenheid die in de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude zo duidelijk aanwezig zijn.

Zie overigens de opmerkingen onder g. hierna over de rol van bestuurscommissies en de betekenis van gebiedsagenda's. In de Amsterdamse context hebben de bestuurscommissies een faciliterende rol waar het gaat om lokale initiatieven en contacten met bewoners.

5. De lokale verbindingen tussen de dorpen blijven op een adequaat peil door in te zetten op een goede infrastructuur.

Voor de bereikbaarheid van de dorpen hechten inwoners specifiek belang aan verbindingen tussen de dorpen. Een lichte vorm van openbaar vervoer is een minimale vereiste. De voordelen van het station in Halfweg en de weer in de dienstregeling opgenomen buslijn 14 dienen optimaal benut te worden. Ook het onderhoud van lokale wegen is een belangrijk aandachtspunt. Tegelijkertijd is de inzet om sluipverkeer, dat vooral tijdens de spitsuren overlast geeft, tegen te gaan. Voor fietsers geldt dat veel belang wordt gehecht aan veilige fietsverbindingen tussen de dorpen en tussen de omliggende steden en aan recreatieve routes in het buitengebied. Aandacht voor lokale verbindingen tussen de dorpen is ook in de toekomst van groot belang.

Positie Amsterdam

Openbaar vervoer.

Het openbaar vervoer in Haarlemmerliede en Spaarnwoude valt onder de concessie Haarlem-IJmond, met de provincie Noord-Holland als concessieverlener. Voor Amsterdam gaat het om de concessie Amsterdam van de Stadsregio/vervoerregio. Beide concessies kennen bereikbaarheidsnormen, die van invloed zijn op het openbaar vervoeraanbod.

In Amsterdam hebben de kernen in landelijk Noord busverbindingen (de lijnen 30 en 31). Hetzelfde geldt voor de kern Driemond (lijn 49). Dit zijn onverplichte lijnen. Dat wil zeggen dat het Gemeentevervoerbedrijf deze lijnen op eigen initiatief onderhoudt, niet omdat deze bindend voortvloeiën uit de concessie.

Overigens rijdt in het Westpoortgebied de Westpoortbus, in opdracht van het havenbedrijf, de ondernemersvereniging ORAM en een aantal bedrijven.

Nog niet duidelijk is wat de gemeentelijke herindeling van Haarlemmerliede en Spaarnwoude zou betekenen voor de desbetreffende OV-concessies.

Mocht er aanleiding het aanbod van het openbaar vervoer in de driehoek Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Amsterdam Nieuw-West en Westpoort in samenhang te bezien en te optimaliseren, dan zouden de gemeentebesturen dat bij het uitgeven van de nieuwe concessies aan de orde moeten stellen.

Fietsverkeer

Amsterdam onderschrijft het gestelde over de aandacht voor het fietsverkeer in het gebied van Haarlemmerliede en Spaarnwoude.

Beheer en onderhoud

Voor de wegen en fietspaden die de gemeente Amsterdam beheert, ook als dat voor een andere gemeente gebeurt, gelden vaste normen.

Dit gebeurt aan de hand van CROW publicaties 146 en 147 (inspectie / wegbeheer).

Daarnaast is een stedelijk kader in ontwikkeling dat stedelijk de beheerniveaus vastlegt. Insteek daarbij is nu niveau sober, dat is een minimale kwaliteit. Amsterdam streeft naar niveau verzorgd maar daartoe moet eerst achterstallig onderhoud worden weggewerkt.

De Stadsregio Amsterdam (SRA) heeft veel aandacht voor fietspaden met regionale functie. Dat biedt kansen om extra middelen te krijgen wanneer beheer en onderhoud gecombineerd worden met verbeteringen als verbreding of upgrade van tegels naar (rood) asfalt. Met SRA zijn er

gesprekken om daar een meerjarenprogramma voor op te zetten. Het lijkt logisch daarin dan ook de landelijke gebieden mee te nemen.

6. Bedrijvigheid die past in de ruimtelijke structuur wordt gestimuleerd.

Haarlemmerliede en Spaarnwoude biedt ruimte voor bedrijvigheid op uiteenlopende schaal. In het PolanenPark is ruimte voor grootschalige bedrijvigheid in hogere milieucategorieën met een regionale functie. Binnen de dorpen is er ruimte voor kleinschaligere bedrijvigheid en detailhandel. Sugar City biedt ruimte voor vernieuwende initiatieven. In het buitengebied is er ruimte voor agrarische en recreatieve bedrijven. Het agrarisch gebruik van het groene gebied heeft een economische betekenis en draagt bij aan de instandhouding en het beheer van het groene gebied. Een agrarische uitstraling van delen van het groengebied maakt dat het een uniek stuk plattelandsgemeente binnen de Randstad is. Steeds vaker wordt agrarische bedrijvigheid gecombineerd met functies als recreatie, zorg, natuurbeheer en de verkoop van (streek)producten in boerderijwinkels. De gemeenschap hecht er veel waarde aan dat er ook in de toekomst ruimte is voor uiteenlopende vormen van bedrijvigheid, zonder dat dat de leefbaarheid en het karakter van Haarlemmerliede en Spaarnwoude aantast.

Positie Amsterdam

De economie van de dorpen kenmerkt zich onder meer door een relatief groot aantal zzp-ers, die werkzaam in de bouw. Door verbetering van de bereikbaarheid met Amsterdam voor het (langzaam) verkeer in ontwerp (N200) en in de beeldvorming (vlakbij centrum Sloterdijk), kan ook deze economie van zelfstandige ondernemers beter profiteren en meeliften op de stedelijke economie en kansen benutten door aan te haken- of innovatie te leveren op (circulaire) sloop- en bouwstromen. De circulaire economie die door Amsterdam hardgrondig wordt voorgestaan, is vooral in de bouw goed ontwikkelbaar en hier wordt op de korte termijn op ingezet (*Agenda Duurzaamheid*, vastgesteld in 2014).

Grootschalige bouwopgaven van Amsterdam in en rondom station Sloterdijk starten binnen nu en twee jaar (eerste ontwikkelgebied van Haven-Stad, versnellingslocatie Koers 2020-2025).

In deze verbinding kan ook een goed begin worden gemaakt met het Factory Outlet Center Sugar City, met circa 20.000 m² outletwinkels in mode en kleding, ondersteunende horeca en leisure. Na aanvankelijke zorgen bij Amsterdam en regiogemeenten over de effecten ervan op de omliggende detailhandelsstructuur, is de komst ervan nu een feit.

Amsterdam ziet mogelijkheden voor het outlet center. Het kan bijdragen aan de diversiteit van het detailhandel aanbod in en rond Amsterdam, waardoor de aantrekkingskracht voor nationale en internationale bezoekers wordt vergroot. De ontwikkelende partij Neinver haakt aan bij de kracht van het merk *Amsterdam*, doordat zij in haar communicatie over het outlet center de naam *Amsterdam, the style outlets* koos. Verdere uitbouw van centrum Sloterdijk met woningen biedt op termijn ook een aantrekkelijke markt. Het outlet center kan zich naar de mening van Amsterdam optimaal ontplooiën en bijdragen aan de diversiteit van het Amsterdamse en regionale winkellandschap als de uniciteit van het detailhandelconcept (outlet van sterke merken), gekoppeld aan de uitstraling van de locatie, gehandhaafd blijft.

7. De waarde van cultureel erfgoed wordt bevorderd door dit te beschermen en op een passende manier toegankelijk te maken. Cultureel erfgoed zoals het Fort Penningsveer, de paardenmuur in Haarlemmerliede, het stoomgemaal en de sluisjes in Halfweg en het historische kerkje de Stompe Toren in Spaarnwoude hebben een grote culturele waarde. Behoud is daarom van groot belang. Het aantrekkelijk maken van het culturele erfgoed voor bezoekers zonder daarmee afbreuk te doen aan het historische karakter versterkt deze waarde. In combinatie met het groene buitengebied draagt dit bij aan de aantrekkelijkheid van het gebied als recreatiegebied. De gemeenschap hecht er veel belang aan om dit culturele erfgoed ook in de toekomst te behouden.

Positie Amsterdam

Amsterdam onderschrijft de waarde van het culturele erfgoed in Haarlemmerliede en Spaarnwoude.

De historische betekenis van Spaarnwoude is groot. In de Romeinse tijd vormde het gebied de absolute noordgrens van het rijk en veldslagen zijn hier uitgevochten. Niet alleen ligt een deel van het Unesco erfgoed van de stelling van Amsterdam in dit gebied. De streek tussen Haarlem en Amsterdam is ook cruciaal in de geschiedenis van de koopmanstad Amsterdam. De dijk tussen Santpoort en Muiderberg, waarvan bijvoorbeeld de Dam - de wortel van de stad - (de Haarlemmerdijk en de Jodenbreestraat) deel uitmaakt, is hier het meest zichtbaar of 'leesbaar' in het landschap. Het veengebied scheidde het Haarlemmermeer van het IJ en speelde een cruciale rol in het gevecht tegen de immer uitbreidende watermassa's.

In het transport tussen de steden Haarlem en Amsterdam heeft het gebied een belangrijke rol gespeeld. Nederlands eerste spoorlijn werd hier aangelegd. De IJ-polders en het Noordzeekanaal waren cruciaal in de ontwikkeling van de Amsterdamse haven. Nu vormt het gebied een buffer tussen beide mainports van de regio. Spaarnwoude vormt een fraai ensemble van in het landschap 'leesbare' monumenten. Aardkundig is bijvoorbeeld de zichtbare oude strandwal tussen het veen, met daarop het kerkje van Spaarnwoude van groot belang.

Spaarnwoude is al met al een uniek cultuurhistorisch element in de metropoolregio Amsterdam.

8. Het huidige voorzieningenniveau blijft behouden.

Voorzieningen, zoals winkels, zorg- en welzijnsinstellingen, scholen, dorpshuizen en sportverenigingen zijn belangrijk voor de bewoners. Het behoud van de huidige voorzieningen is in deze tijd van schaalvergroting een belangrijke uitdaging. De economische omstandigheden nopen Haarlemmerliede en Spaarnwoude te kiezen voor optimalisatie en herstructurering van de huidige voorzieningen. Bundeling, goede afstemming op de doelgroepen en multifunctionaliteit van voorzieningen zorgen ervoor dat zij behouden blijven. Hierbij kan worden gedacht aan koppeling van bepaalde functies, maar ook van een functionele samenvoeging. Voorbeelden zijn een medisch centrum, brede school of een bundeling van sportvoorzieningen. Ook in de toekomst is van groot belang dat het voorzieningenniveau op een adequaat niveau blijft voor de leefbaarheid in Haarlemmerliede en Spaarnwoude.

Positie Amsterdam

In de Amsterdamse situatie gebeurt het agenderen van lokale wensen en knelpunten via de bestuurscommissies en gebiedsagenda's. Zie hierna onder 9.

9. De gemeentelijke dienstverlening blijft minimaal op het huidige kwaliteitsniveau, waarbij de lijnen tussen inwoners, bedrijven en gemeente zo kort mogelijk blijven.

Om bovenstaande waarden voor de toekomst te behouden is oprechte betrokkenheid van de gemeente nodig. Niet omdat de gemeente alles zelf kan doen, maar wel om de gewenste lijnen uit te zetten en te stimuleren dat initiatieven in de samenleving worden genomen die de waarden ondersteunen. Daarvoor is een financieel gezonde gemeente nodig, die in staat is alle taken adequaat uit te voeren en van nature inwoners en ondernemers betreft bij belangrijke initiatieven. Zo blijven de lijnen zo kort mogelijk. Een gericht kernenbeleid, dat inspeelt bij de behoeften van de verschillende dorpen, is een zeer geschikte manier om ook in de toekomst de leefbaarheid in de dorpen te stimuleren. Veel inwoners hechten er bovendien aan dat zij tegen acceptabele kosten ook in de toekomst terecht kunnen in Halfweg voor producten zoals een paspoort of een rijbewijs.

Positie Amsterdam.

De gemeente Amsterdam heeft binnen haar gemeentegrenzen een aantal kleine kernen die tot op bepaalde hoogte vergelijkbaar zijn met de kernen in Haarlemmerliede en Spaarnwoude. Dit zijn de dorpen in landelijk Noord; Driemond in Amsterdam Zuid Oost; en Sloten en Oud-Osdorp in Nieuw West.

Amsterdam kent geen centraal stedelijk beleid voor deze kernen. De gemeente heeft een methodiek ontwikkeld die juist maatwerk in de verschillende delen van de stad mogelijk maakt. Van belang zijn hier de zeven bestuurscommissies die de ogen en oren van het gemeentebesturen vormen in de Amsterdamse stadsdelen.

Amsterdam is in 2014 gestart met zogenoemde gebiedsagenda's. De bestuurscommissies hebben bij de opstelling een belangrijke rol als schakel tussen maatwerk en algemeen beleid.

De zeven stadsdelen zijn nader onderverdeeld in kleinere gebieden, 22 in totaal. Van elk gebied wordt een gebiedsanalyse opgesteld, die vervolgens wordt vertaald in een gebiedsagenda. Een gebiedsagenda bevat een overzicht van de prioriteiten in het betreffende deelgebied Amsterdam. Ontwikkelingen, opgaven en kansen van een gebied worden met alle betrokken partijen vertaald naar te behalen doelen, resultaten, prestaties. Het bestuur van de stad en de gemeentelijke organisatie tekenen samen met corporaties, actieve bewoners, zorginstellingen en andere partijen voor hun inzet en ambitie in de agenda. De gebiedsagenda wordt één keer per vier jaar gemaakt. De uitvoering van de gebiedsagenda's wordt vastgelegd in jaarlijkse gebiedsplannen en maakt onderdeel uit van de gemeentelijke planning & control cyclus.

Enkele voorbeelden ter illustratie hoe lokale zaken via de gebiedsagenda's worden geagendeerd.

Gebiedsagenda Noord Oost; heeft mede betrekking op Waterland:

- "Aandacht en forse kwaliteitsimpuls nodig voor openbare ruimte, beheer en achterstallig onderhoud. Tegengaan vervuiling."
- "Behoud van het karakter van Waterland en tegelijk kansen gebruiken op het gebied van recreatie en toerisme."

Gebiedsagenda Gaasperdam en Driemond:

- "Verbeteren bereikbaarheid Driemond."

De dienstverlening van de gemeente Amsterdam is georganiseerd in zeven stadsloketten. Deze zijn er op ingericht om elk ruim 100.000 inwoners te bedienen. Overigens streeft Amsterdam ernaar online en per telefoon zo veel mogelijk hetzelfde dienstenpakket aan te bieden. Onder de uniforme structuur van de stadsloketten wordt aanvullende dienstverlening op maat in wijken en buurten ontwikkeld..

10. Gemeentelijke belastingen blijven op een betaalbaar niveau. Het adequaat uitvoeren van de wettelijke taken en het behouden van de hierboven beschreven waarden vraagt een aanzienlijke inspanning van de gemeente. Dit mag er niet toe leiden dat de kosten voor inwoners en ondernemers onevenredig stijgen. In de afgelopen jaren is het tarief voor de Onroerende Zaak Belasting (OZB) volgens de COELO-norm steeds gemiddeld geweest in vergelijking met andere gemeenten in Noord-Holland. Ook andere gemeentelijke belastingen, zoals de afvalstoffenheffing, hondenbelasting en rioolbelasting zijn nu redelijk gemiddeld. Ook in de toekomst zullen de tarieven voor OZB en andere gemeentelijke belastingen op een gemiddeld niveau moeten blijven in vergelijking met andere gemeenten in de regio.

Positie Amsterdam

Het Amsterdamse beleid is gericht op lastenverlichting en versimpeling van de heffingen. In het coalitieakkoord voor de periode 2014-2018 is de volgende passage opgenomen.

“We gaan de lasten voor Amsterdammers en bedrijven verlichten en het Amsterdamse systeem van belastingen en heffingen sterk versimpelen. Kleinere belastingen vormen niet alleen een last voor de Amsterdammers, maar kennen ook forse uitvoeringskosten.

De hondenbelasting, roerende zaakbelasting, reclamebelasting, en precariorechten worden afgeschaft en vervangen door algemene regels. De afvalstoffenheffing wordt met 15 miljoen euro verlaagd.”

Deze maatregelen zijn inmiddels voor een belangrijk deel uitgevoerd.

Zie overigens voor de relatieve hoogte van de Amsterdamse belastingdruk het bijgevoegde ingevulde format.

Gemeente Amsterdam
Bestuur en Organisatie – bestuursadvisering
Amstel 1
Postbus 202
1000 AE Amsterdam

Inlichtingen:

Han Quast

E h.quast@amsterdam.nl

T 06 8364 1246